

Jocul didactic matematic

Prof. Farcaș-Gherghina Adela
Școala Gimnazială “Ion Creangă”, Iași

*“Obiectul matematica este atât de serios,
încât este util să nu pierdem ocazia de a-l face
puțin mai distractiv.”
(Blaise Pascal)*

Activitățile cu conținut matematic din grădiniță vizează formarea unor capacități intelectuale, contribuie la trecerea treptată de la gândirea concret-intuitivă la gândirea abstractă, logică.

În cadrul activităților matematice, alături de activitățile organizate pe baza de **exerciții**, întâlnim și activități sub forma de **joc didactic**. Acesta îmbină armonios elementul distractiv cu elementul instructiv-educativ, reprezentând o activitate de bază în dezvoltarea intelectuală a preșcolarului.

Clasificările jocului, în general, dar și a jocului didactic sunt diverse. Mă opresc asupra clasificării făcute de Mihaela Neagu și Georgeta Beraru în îndrumătorul metodic *Activități matematice în grădiniță*. Astfel, jocurile didactice sunt clasificate în:

- jocuri didactice de formare de mulțimi;
- jocuri logico-matematice (de exersare a operațiilor cu mulțimi);
- jocuri didactice de numerație.

1. **Jocurile didactice matematice de formare de mulțimi** implică exerciții:

- de imitare;
- de grupare;
- de separare și triere;
- de clasificare;

Aceste activități conduc la dobândirea abilităților de identificare, triere, selectare și formare de mulțimi.

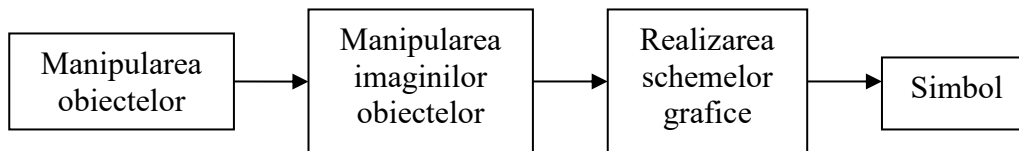
2. **Jocurile didactice matematice de numerație** implică exerciții:

- de asezare în perechi;
- de comparare;
- de numărare constientă;

- de exersare a cardinalului;
- de exersare a ordinalului;
- de familiarizare cu operațiile aritmetice;
- de formare a raționamentelor de tip ipotetico-deductiv.

3. **Jocurile logico-matematice** sunt jocuri didactice matematice care **introduc în verbalizare, conectorii și operațiile logice** (negația, conjuncția, disjuncția, implicația, echivalența) și urmăresc formarea abilităților pentru elaborarea judecăților de valoare și de exprimare a unităților logice.

Jocurile logico-matematice oferă posibilitatea familiarizării copiilor cu operațiile cu mulțimi. Acest tip de joc acordă un rol dinamic intuiției și pune accentul pe acțiunea copilului asupra obiectelor. Manipularea obiectelor conduce mai rapid și mai eficient la formarea percepțiilor, accelerând formarea structurilor operatorii ale gândirii. Etapa manipulării obiectelor se continuă cu cea a manipulării imaginilor acestora, și apoi cu elaborarea unor scheme grafice urmată de simbol. Pe aceasta cale se asigură accesul copiilor spre noțiunile abstracte (cum ar fi *numărul*).

Jocurile logice se organizează frontal, pe echipe și individual.

Mijloacele utilizate frecvent în jocurile logico-matematice sunt trusele cu piese geometrice Dienes, Logi I, Logi II.

Jocul logic respectă structura jocului didactic.

Clasificarea jocurilor logice:

- jocuri de descriere și caracterizare;
- jocuri de comparare;
- jocuri de orientare în tablou;
- jocuri cu cercuri.

1. Jocuri de descriere și caracterizare a mulțimilor și elementelor lor:

Exemple: „Ce este și cum este această piesă?”

„Cum este și cum nu este această piesă?”

2. Jocuri de comparare

Copiii trebuie să așeze piesele una după alta, astfel încât atributele a doua piese consecutive să se distingă printr-un număr determinat de diferențe (una, doua, trei sau patru diferențe).

Exemple: „Trenul cu o diferență”

„Trenul cu doua diferențe”

3. Jocuri de orientare în tablou

În cadrul acestor jocuri copiii vor așeza piesele geometrice într-o anumită ordine și succesiune. Tablourile (grilele, matricele) sunt formate din casuțe patrulate dispuse pe linii și coloane, iar totalul casuțelor corespunde numărului de piese din mulțimea ce trebuie aranjată.

Exemplu: „Tabloul tricolor”

4. Jocuri cu cercuri sunt activități în care operațiile cu mulțimi sunt înfățișate sub forma cercurilor. Denumirea acestor jocuri provine de la faptul ca delimitarea (în spațiu) a mulțimilor se face prin cercuri colorate trasate pe podea.

Exemplu: „Gasește locul potrivit!”

În concluzie, rolul formativ al jocului didactic matematic se caracterizează prin dezvoltarea spiritului de observație și imaginativ-creator, exersarea operațiilor gândirii (analiza, sinteza, comparația, clasificarea, abstractizarea) și dezvoltarea spiritului de inițiativă, de independență și de echipă.

Bibliografie

1. Alecu Marinela; Bulboaca, Madlena - *Metodica activităților matematice în grădinița și clasa I*, Edit. Sigma, București, 1996;
2. Iftimie, Gheorghe - *Jocuri logice pentru preșcolari și școlari mici*, E.P.D., București, 1976;
3. Neagu, Mihaela; Beraru, Georgeta - *Activități matematice în grădiniță*, Edit. Polirom, Iași, 1997;
4. Paduraru, Veronica (coordonator) - *Activități matematice în învățământul preșcolar*, Edit. Polirom, Iași, 1999.